

MEĐUBISKUPIJSKI SUD
PRVOGA STUPNJA U ZAGREBU

Informativni listić za one
koji namjeravaju pokrenuti
parnicu za proglašenje ništavosti
ženidbe (kann. 1671-1691)

I. KAD SE UTEĆI SUDU?

Prije podnošenja tužbe savjetujemo:

- razgovor s vlastitim župnikom (župnikom prebivališta ili boravišta) ili u obiteljskom savjetovalištu,
- razgovor s crkvenim odvjetnikom/savjetnikom u Uredu za davanje savjeta pri Međubiskupijskom sudu prvoga stupnja u Zagrebu,
- razgovor s osobom koja je stručna u kanonskom pravu (crkvenim pravnikom, teologom, vjeroučiteljem, katehetom...),
- proučavanje cjelovitog sadržaja mrežne stranice Suda: mszg.hr.

Na temelju razgovora s osobom stručnom u kanonskom pravu i upoznavanja sa sadržajem mrežne stranice Suda, moći ćete bolje razabrati:

- postoji li u Vašem slučaju *pravni temelj*, tj. ulazi li Vaša bračna situacija u neki od kanonskih razloga ništavosti ženidbe,
- imate li *dostatne dokaze* za postupak,
- kako ispravno sastaviti tužbu i prikupiti sve potrebne priloge.

Ako na temelju razgovora sa stručnom osobom uvidite da u Vašem slučaju *ne postoji pravni temelj* za pokretanje parnice i/ili da *nema dokaza*, nije razborito podnijeti tužbu jer će takvu tužbu sud odbaciti, a stranka može nepotrebno snositi sudske troškove.

Savjetujemo strankama da ne traže termin za predaju tužbe prije nego što obave predprocesnu ili pastoralnu istragu koja je usmjerena na upoznavanje njihove situacije i prikupljanje korisnih elemenata za moguću provedbu redovitog ili kraćeg sudskog postupka.

II. KADA JE I U KOJU SVRHU MOGUĆE DOBITI PRAVNI SAVJET U UREDU PRI SUDU?

Pravni savjet moguće je dobiti:

- ako je obavljen prethodni savjetodavni razgovor s vlastitim župnikom i pribavljena *Preporuka župnika za dobivanje pravnog savjeta u svrhu pokretanja parnice za proglašenje ništavosti ženidbe,*
- ako je riječ o slučaju ili parnici koja je u mjerodavnosti Suda.

Pravni savjet moguće je tražiti u svrhu:

1. otkrivanja nekog od kanonskih razloga ništavosti ženidbe,
2. pomoći kod sastavljanja tužbe,
3. pružanja pravne pomoći tijekom odvijanja parnice (od urudžbiranja tužbe do izricanja presude te ulaganja priziva).

Traženje termina za dolazak u Ured:

- ponedjeljkom i četvrtkom od 11 do 12 sati na broj telefona: 01/4894-829.

E-pošta:

ured-za-savjetovanje@zg-nadbiskupija.hr

Svu potrebnu pravnu pomoć u Uredu pri Sudu stranke s područja mjerodavnosti Suda prije urudžbiranja tužbe mogu dobiti besplatno. Stoga nije potrebno izdvajati novčana sredstva za pravne savjetnike koji svoje usluge naplaćuju.

III. KAKO ODREDITI MJERODAVNI SUD?

Mjerodavni sud određuje se prema sljedećim kriterijima:

1. sud mjesta u kojem je slavljen ženidba,
2. sud mjesta u kojem jedna ili obje stranke imaju prebivalište ili boravište,
3. sud mjesta u kojem se stvarno treba prikupiti većina dokaza.

IV. ŠTO MORA SADRŽAVATI TUŽBA ZA REDOVITI SUDSKI POSTUPAK?

Tužba mora:

- izreći pred kojim se sudom parnica pokreće (npr. Međubiskupijski sud prvoga stupnja u Zagrebu, Vlačka 70E, p.p. 2, Zagreb),
- naznačiti predmet zahtjeva (npr. proglašenje ništavosti ženidbe; rastava uz trajanje ženidbenog veza...),
- naznačiti ženidbu o kojoj je riječ (kad i gdje je sklopljena, između kojih osoba – navesti potpune podatke o oba ženidbena druga),
- precizirati temelj ili pravni naslov zahtjeva i pritom barem općenito izložiti činjenice i dokaze kojima se potvrđuje ono što se tvrdi. U tužbi treba jasno navesti kanonski razlog ili kanonske razloge nevaljanosti ženidbe i na čijoj se strani nalaze. Predmet spora mora proizlaziti iz tužbe, a u tužbi mora biti obrazložen s barem općenito navedenim dokazima. U parnicama proglašenja ništavosti ženidbe kanonski razlog ništavosti mora postojati u trenutku davanja i primanja privole (u trenutku vjenčanja),
- naznačiti prebivalište ili boravište tužitelja/tužiteljice (adresu i kontakt podatke),
- naznačiti prebivalište ili boravište tužene stranke (preporučuje se navesti i kontakt podatke),
- biti vlastoručno potpisana od tužitelja/tužiteljice, s naznakom dana, mjeseca i godine, a može je potpisati i tužena stranka.

Tužba neka bude računalno napisana.

V. ŠTO JE SVE POTREBNO PRILOŽITI TUŽBI?

1. Vjenčani list iz župe vjenčanja (original, ne stariji od šest mjeseci);
2. Postupak za ženidbu iz župe vjenčanja (kopija);
3. Presuda brakorazvodne parnice općinskog suda (kopija);
4. Krsni list tužitelja/tužiteljice (original, ne stariji od šest mjeseci);
5. Krsni list tužene stranke (original, ne stariji od šest mjeseci);
6. Svjedočanstvo o istinoljubivosti, tj. preporuka vlastitog župnika za tužitelja/tužiteljicu;
7. Popis svjedoka, odnosno ispunjene obrasce za potkrjepljenje tužbe svjedočanstvom svjedoka, vlastoručno potpisane od svjedoka (s naznakom mjesta, datuma i godine), s naznakom podataka o svakom svjedoku (ime, prezime, adresa, broj telefona, u kakvom ste odnosu - rodbina, prijatelji, poznanici...) te o čemu pojedini svjedok može posvjedočiti s obzirom na kanonski razlog ništavosti ženidbe.

VI. ŠTO SE MOŽE PRILOŽITI TUŽBI?

- Službena dokumentacija koja potkrjepljuje samu tužbu (zdravstvena, sudska, policijska, dokumentacija centra za socijalnu skrb, ustanove za karitativno djelovanje i društvenu skrb i sl.).
- Druge dokaze koji potkrjepljuju ono što se tvrdi u tužbi (privatne i/ili javne isprave, osobnu korespondenciju, audio-vizualne zapise, tonske zapise, fotografije, ispis sms poruka i/ili elektroničke pošte i sl.).
- Svjedočanstva (preporuke) drugih osoba o istinoljubivosti i vjerodostojnosti tužitelja/tužiteljice (npr. župnih vikara, rektora crkava, kapelana, duhovnih voditelja, voditelja vjerničkih društava).

VII. ŠTO MORA SADRŽAVATI TUŽBA KOJOM SE NAMJERAVA UĆI U KRAĆI POSTUPAK PRED BISKUPOM?

Parnice za proglašenje ništavosti ženidbe najčešće se vode redovitim sudskim postupkom. Osim tog postupka, postoji i kraći postupak pred biskupom koji se može primijeniti **u slučaju očite ništavosti ženidbe**.

Tužba za pokretanje kraćeg postupka pred biskupom, uz sve što je navedeno za redoviti postupak, zahtijeva i sljedeće:

1. kratko, cjelovito i jasno iznijeti činjenice na kojima se zahtjev temelji,
 2. uz priložene isprave na kojima se zahtjev temelji, treba navesti dokaze koje sudac može odmah prikupiti.
- Među dokaznim sredstvima koja podupiru tužbu trebaju biti svi medicinski dokumenti koji očito čine nekorisnom provedbu službenog vještačenja.

Da bi se mogao voditi kraći postupak pred biskupom, moraju se istodobno ispuniti dva zakonska uvjeta:

1. zahtjev trebaju podnijeti oba ženidbena druga ili jedan ženidbeni drug uz suglasnost drugoga,
2. okolnosti stvari i osoba, potkrijepljeni svjedočanstvima i ispravama, ne zahtijevaju pomnije ispitivanje ili istraživanje te jasno ukazuju na ništavost ženidbe.

VIII. KOJE SVE PREDPROCESNE RADNJE TREBA PODUZETI PRIJE PODNOŠENJA TUŽBE?

- Razgovor radi utvrđivanja pravnog temelja.
- Određivanje mjerodavnog suda.
- Upoznavanje s tijekom postupka.
- Upoznavanje sa sudskim troškovima.
- Sastavljanje tužbe i prikupljanje potrebnih priloga.
- Informiranje druge stranke o namjeri pokretanja postupka ili podnošenje/ potpisivanje tužbe zajedno.
- Informiranje svjedoka o predlaganju za svjedočenje u postupku.

IX. KAKO SE PREDAJE TUŽBA?

- Tužba se predaje osobno, ili preko zastupnika, uz prethodni telefonski dogovor za urudžbiranje.
- Na dan urudžbiranja tužbe, tužitelj/tužiteljica je dužan/dužna donijeti uredno sastavljenu tužbu i sve potrebne priloge.
- Kad tužitelj/tužiteljica dolazi na sud, dužan/dužna je sa sobom ponijeti osobnu iskaznicu, biti dolično odjeven/odjevena, poštovati kućni red i djelatnike suda.

X. KOJE SE RADNJE PODUZIMAJU PRIGODOM PREDAJE TUŽBE?

- Predlaganje pomirenja ženidbenih drugova, osim ako je nemoguće ponovno uspostaviti bračni suživot.
- Utvrđivanje pravne sposobnosti tužitelja/tužiteljice za nastupanje na sudu.
- Upoznavanje s redom rješavanja predmeta i sa sadržajem oglasne ploče suda.
- Potpisivanje *Izjave tužitelja/tužiteljice prigodom predaje tužbe*.
- Urudžbiranje zahtjeva i izdavanje potvrde o urudžbiranju.

XI. KOJI SE DRUGI ŽENIDBENI POSTUPCI MOGU VODITI NA SUDU?

Osim za parnice proglašenja ništavosti ženidbe, Sud je prema općem kanonskom pravu mjerodavan i za:

- parnice rastave ženidbenih drugova (uz trajanje ženidbenog veza) (kann. 1692-1696).

Odlukom dijecezanskog biskupa, Sud može biti mjerodavan za:

- postupak za oprost od tvrde a neizvršene ženidbe (kann. 1697-1706),
- postupak razrješenja ženidbe u prilog vjere (kan. 1143; *Norme Potestas Ecclesiae*, 2001.),
- postupak u pretpostavljenoj smrti ženidbenog druga (kan. 1707).

XII. MEĐUBISKUPIJSKI SUD PRVOGA STUPNJA U ZAGREBU MJERODAVAN JE ZA:

- Zagrebačku nadbiskupiju
- Bjelovarsko-križevačku biskupiju
- Sisačku biskupiju
- Varaždinsku biskupiju
- Križevačku eparhiju
- Vojni ordinarijat u RH.

ADRESA

Međubiskupijski sud prvoga stupnja u Zagrebu
Vlaška 70E, p.p. 2
10101 Zagreb

TELEFON

• za opće informacije o radu Suda i
termine za predaju tužbe: 01/4894-810

TELEFONSKI KONTAKT

ponedjeljkom i četvrtkom od 11 do 12 sati

E-POŠTA

biljeznik@zg-nadbiskupija.hr (isključivo za stranke u čijem je predmetu donesena *Odluka o prihvaćanju tužbe*)

MREŽNA STRANICA: mszg.hr

RADNO VRIJEME

- ponedjeljak – petak, 8 – 16 sati
- Sud ne radi subotom, na crkvene svetkovine, državne blagdane i tijekom kolektivnoga godišnjeg odmora.
- Sud prima stranke isključivo na temelju poziva ili prethodne najave i dogovorenog termina.

ODGOVARA I IZDAJE

Međubiskupijski sud
prvoga stupnja u Zagrebu
Vlaška 70E, 10101 Zagreb

Zagreb, 2023.